

PRZED-MIEŚCIE ŚWIDNICKIE

сусідська карта

NICKE-SWID-MIESCI PRZED-MIEŚCIE

Sąsiadujemy

Сусіди — це програма анімаційних та культурних заходів у житлових масивах Вроцлава, якими керує Зона культури Вроцлава. Протягом кількох років ми заохочуємо мешканців Клечкова, Брохова, Олбіна та Олавського передмістя знайомитися та будувати добросусідські стосунки. З 2021 року ми також включили Хуби, Ружанку та Гайовіце до наших заходів на подвір'ях. Ми постійно мандруємо закутками районів з міським гідом Шимоном Марашевським, який відіграє головну роль у двох сезонах серіалу під назвою «Розповіді з районів/Орюнівзі з осiedlі». Усі частини можна переглянути на веб-сайті, у Facebook та YouTube Strefa Kultury Wrocław.

У 2021 році ми також запросили мешканців Олавського передмістя, Олбіна, Клечкова, Брохова, Кшенжі, Надоджа, Швідницького передмістя та Грунвалдської площини до спільног остворення з нами сусідських карт цих районів. Ніхто не знає стільки місцевих історій, як сусіди та сусідки, тому протягом кількох місяців ми збирали різноманітні історії про найкращі, найкрасивіші, а також найдивніші місця. Завдяки нашим спільним зусиллям тепер ви можете подивитися на 8 районів Вроцлава очима їх мешканців – почуття спогадів та сучасні історії, а також відкриті простори, яких більше немає.

Візьміть карту в руки і йдіть маршрутом своїх сусідів і сусідок! Пам'ятайте, що кожна карта доступна трьома мовами: польською, англійською та українською.

Бажаємо вдалих мандрівок оседлям!

Частини візуальних матеріалів походять із колекції Народного Цифрового Архіву

Разом з містобудівною забудовою району з'явився новий вид розваги – кінотеатр. У Швідницькому передмісті працювали довоєнний кінотеатр «Капітолій» (свогочасній одніменний кінотеатр) та післявоєнний кінотеатр «Варшава» (нині Нижньосілезький кіноконцерт / Dolnośląskie Centrum Filmowe).

Колишні жителі цієї частини міста взимку любили кататися на ковзанах по замерзлому рову. Поруч можна було орендувати відповідне спорядження, а за вхід потрібно було заплатити. У 1930 році там проводився навіть чемпіонат Німеччини з фігурного катання.

Після 1945 року район знову перебудували. Навколо площі Костюшка створено нову житлову забудову в стилі соцреалізму – KDM, або «Житловий район Костюшка». На жаль, до наших днів не збереглися дві надзвичайно красиві будівлі – нова синагога, яка була спалена під час Кришталевої ночі 1938 року, та Сілезький музей образотворчого мистецтва, пошкоджений під час Фестунг Бреслау та остаточно зруйнований за часів Польської Народної Республіки.

1

Там був вхід у тунель. Стояла одна з веж. Мій тренер, на два роки старший, все ще ними користувався – наприклад, від вулиці Зелінського / ul. Zielińskiego до вулиці Гварни / ul. Gwarki. У цих тунелях були людські останки, засипані кістками. Дідусь сварився на мене, щоб я не брав ліхтарик, бо тоді не було батареек, але я брав і ходив туди. Був схожий, ніби – після війни, офіційна незахищений вхід у підземелля на вулиці Свободний / ul. Swobodnej. Paweł

5

Там знаходитьться найстаріший швейний цех, де працює пані Чеша – Чеслава Лаба. Жінка за вісімдесят або навіть більше до дев'яносто. Вона зробила собі мурал: взуття, кота, собаку. Ця пані навчалася в швейній школі, а згодом навіть викладала там. У дитинстві я часто бувала в ній, тому що вона була другом моєї бабусі. Завдяки їй я знаю, як виготовляю взуття. Заклад існує понад сорок років. Сусідка

2

На цих кортах зробила свої перші кроки тенісистка Івана Кучинська. Вона дякій час жила по сусідству, але не знаю, скільки. Івана Кучинська – одна з найкращих тенісисток в історії польського парного розряду. Найуспішніше вона грава в tandemі з Мартіною Навратіловою. Сусід

6

Колишній кінотеатр «Сілезія / Śląsk» за адресою вул. Пілсудського / ul. Piłsudskiego (колишня Гартенштрассе / Gartenstrasse, Огородова / Ogrodowa). До війни тут також ставили театральні вистави. Після війни залишився лише один кінозал. Решта були знищені в ході бойових дій. Łukasz

7

Скульптура «Туристичного вузла / Węzeł podróžniczy» повинна нагадувати людям про історію переселення мешканців Вроцлава. Łukasz

3

На розі стояв сатурантор. Його власник старший чоловік – пан Антош. Він зробив з цього місце зустрічі – сидів там до світанку. Це було не лише прибутковим заняттям, ба він сидів там і вночі. З третього класу середньої школи до першого курсу коледжу я був його постійним відвідувачем. Він наливав спраглого мандрівника, а іноді навіть годував його. Я принесив йому сигарети, коли він їх потребував. Це був гарний елемент ландшафту району. Пан Антош також врятував саджанець розміром з буряк. Тепер це чудовий клен висотою з чотириповерховий будинок. Будучи там, я кожного разу гляду його та наші нічні зустрічі. Krzysztof

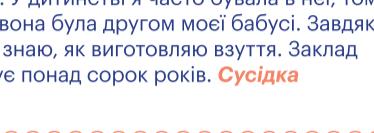
4

Відразу після війни та в 1960-1970-х роках вулиця Гварни / ul. Gwarki була вулицею повій. Я про це знаю з розповідей тата. Тоді все більше людей приїжджають до Вроцлава. Минуло лише вісім років, як ці «ветеранки» перестали приходити. Вони нікого не пускали на свій район. Тому тут часто виникали сварки. Сусідка

9

Колишнє єврейське кладовище 1761 року. Єврейський некрополь, історія якого сягає середини XVIII століття. Ще до Кришталевої ночі (1938) його частина була ліквідована з поглядом на аріанізaciю. Тоді назву площи змінили з Франкенплац на Фонтаненплац. Під час війни тут було збудовано бомбосховище, а за часів Польської Народної Республіки – житлові будинки та спортивні споруди. Від колишнього некрополя залишився лише фрагмент стіни вздовж вул. Гварні / ul. Gwarnej, яка була побудована в 1908 р. У цій місцевості досі можна знайти фрагменти надгробків. Сусід

10
Колишнє кладовище Христя Спаса, сьогодні, на площі Чиста / pl. Czysty. Це був протестантський некрополь, заснований у 1541 році, який на той час знаходився поза міськими мурами. До кінця XVIII століття тут хоронили перші покоління вроцлавських протестантів. Потім їх почали хоронити на цвинтарі в Олавському передмісті / Przedmieściu Oławskim. Сусідка

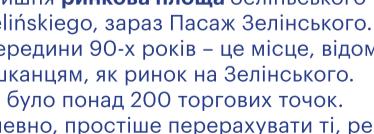
11
Мені подобається це місце – ці околиці. Я часто зустрічалася там зі своєю подругою, найчастіше біля рову. Цей місток – для мене є присмаком радості. Проходячи ніяк, не можна не помітити безліч освітлених павутинок та павуків, яким явно сприяє чи то розташування та структура містку, чи то вологість у повітрі, чи використане скло, чи світло, що притягує комах. Ivet

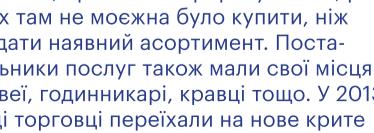
12
Спочатку будівля була, призначена для казарм і кінної артилерії. Лише згодом там розташувалися гренадери. В Інтернеті можна знайти велику колекцію листівок тих часів – тобто періоду до Першої світової війни (з будівлею, військовими частинами). Я говорю про ці листівки, бо там була зображені вулиці, які не збереглися до наших днів. Сьогодні там знаходиться Прокуратура, а будівлю відремонтували. Збереглися деталі. На центральній частині будівлі є військова символіка: військова шапка, прапори, шолом голпітів, бойова сокира. Такий чином можна зрозуміти, що ця будівля мала військове призначення. Схоже, кольори, використані при ремонті будівлі, базувалися на історичних. Після Другої світової війни тут був гуртожиток Вроцлавського технологічного університету. Однак я не пам'ятаю, чи це було єдине призначення цього об'єкту за часів Польської Народної Республіки. Zygfryd

13
Прекрасна історична будівля середини XIX століття. Характерним для неї є те, що вона була побудована на хрестоподібному фундаменті, а в центрі розташовується вежа для охоронців. Це нагадує мені американські фільми, адже там завжди є такі вежі, завдяки яким охоронці, що йдуть по колу, бачать усі коридори. Zygfryd

14
Навпроти моєго помешкання є цегляна будівля – залишки фабрики. На її західній стороні також є напис – прізвища з німецької фабрики, яка існувала на цьому місці в 1930-х роках. Будівля має довшу історію, осікільки спочатку там існував ще один заклад з виробництва машин для різних фабрик розливу. У 30-их роках там з'явилася фабрика, напис якої видно і донині. Вони займалися торгівлею арматури – для водопровідних та газових мереж. Однак на південній стороні будівлі є напис – «Торговельний центр металевої промисловості», що вказує на те, що знаходилось в будівлі після 1945 року. Майже протягом усього періоду Польської Народної Республіки. Нарешті тут працює дві студії – танцювальна та музична. Цікаво, що, дивлячись з боку вулиці Тенчові / ul. Tęczowej, можна побачити історію, яку пережила ця будівля. Поруч видно два написи – німецький, який нагадує парк, що повернути туди знову. Це єдине місце в Швідницькому передмісті, де ми всі можемо зустрітися – молоді та старі. Тут прекрасно! Росте гіантський платан, якому, на мою думку, близько ста років. Це місце, куди віляється діти, де є чудовий затінок, де відбуваються сусідські зустрічі та сімейні пікніки в тіні дерева. Один з найкращих платанів у цій місцевості. І здоровий! Будемо сподіватися, що ремонт йому не принесе шкоди... Dorota

15
Мій маршрут, по якому я гуляю з собакою – сентиментальний. Там була будка, де продавалося шкільне приладдя, де я ще маленькою дівчинкою купувала необхідні спорядження до початку навчального року. Сьогодні її вже немає. Dagmara

16
Навіть прогулянка вздовж колії ілюструє історію. Передня частина залишена залізничного Свободзького вокзалу / Dworca Świebodzkiego, тобто торгівельна частина – а саме у неділю – це щось унікальне. Протягом цілого тижня станція мae зовсім інший характер, нікі в неділю, тому що тоді вона стає однією великою ринковою площею. У самому кінці торгують антикваріатом цигани, які розмістили там свої прилівки. Овочі завжди продаються на початку ринку. Одяг – швидше за все всередині ... Праворуч – білячче до вулиці Браніборської / ul. Braniborskiej: побутова техніка, меблі та інше. У свою чергу, стара частина – будівля залишена залізничного вокзалу, повільно стає місцем, де знаходиться кав'яні та заклади, де можна просто вийти випити пива. Jola

17
18
19
Asia

19
Asia

PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

cycідсъка карта

ГАСТРОНОМІЯ

- (A) Nocny Targ Tęczowa
Tęczowa 65
- (B) HALA - Bistro monko
Tęczowa 83X
- (C) Kolejowa – Nasyp
Kolejowa
- (D) CULTO
pl. Kościuszki 6
- (E) FALLA Wrocław
Stawowa 4
- (F) Etno Cafe Okrąglak
Świdnicka 50
- (G) Dobra Karma
Kościuszki 23

- (H) Chleboteka
Tęczowa 57
- (I) Domek nad Fosą
Podwale 29a
- (J) Bar Pierożek Wrocław
Sądowa 7
- (K) Azjatycka kuchnia
Sądowa 12
- (L) Black Point Cafe
Piłsudskiego 3 i 5
- (M) Bar Wiking
Piłsudskiego 14
- (N) Bogusławskiego – Nasyp
Bogusławskiego

МІСЦЯ ЗУСТРІЧЕЙ

- (1) Teatr Polski - Scena im. J. Grzegorzeckiego
Zapolskiej 3
- (2) DCF Kino
Piłsudskiego 64A
- (3) Teatr Muzyczny Capitol
Piłsudskiego 67
- (4) Rada Osiedla
Piłsudskiego 37
- (5) Miejska Biblioteka Publiczna
Filia 55
Zielarskiego 2
- (6) Eklektik Art
Czysta 4
- (7) Vivid Gallery - Galeria Sztuki
pl. Kościuszki 4
- (8) Klub Muzyki i Literatury
pl. Kościuszki 10
- (9) Galeria SiC! BWA Wrocław
pl. Kościuszki 9
- (10) Firlej - Ośrodek Działań Artystycznych
Grabiszyńska 56

зелена територія

100 m